

Havent-hi com hi ha...

Seguint en un article editorial aparegut no fa gaire en una de les nostres revistes el paràgraf següent: «...les solucions no poden ser només polítiques, havent, com hi ha, tants problemes socials...» En aquest fragment —que no resulta alterat pel fet de tractar-se d'una reproducció parcial— manca, imprescindiblement, un element, el pronom hi, que hauria d'acompanyar el gerundi havent: havent-hi com hi ha tants problemes socials... L'omissió pot ésser conseqüència d'un simple descuit material, tant per part de l'articulista com del tipògraf. Però tant se val, perquè no es tracta pas d'assenyalar ningú. Del que es tracta és d'indicar que aquesta ommissió del pronom hi es produeix molt sovint i convé, per tant, de posar-la en relleu, car, certament, pot obeir, en molts casos, a la desconeixença o a l'oblit dels elements gramaticals amb què cal confegir oracions com la que hem transcrit.

El que cal recordar, doncs, és que una de les funcions del verb haver, usat com a verb impersonal, és la d'indicar la presència o l'existència d'algu o d'alguna cosa, o bé l'acompliment d'un fet. I en aquests casos el verb haver ha d'anar acompanyat pel pronom adverbial hi, el qual, encara que aleshores no té cap valor sintàctic específic —volem dir, que no representa cap complement— aporta a la frase una certa noció de lloc. Ningú no es deixa aquesta partícula quan el verb revesteix la forma del present d'indicatiu: Hi ha mala maror. Hi ha molta gent. No hi ha dret. Però en català, contràriament al castellà —que només en l'indicatiu present presenta una diferència entre la forma normal, «ha», i la impersonal, «hay»—, cal mantenir el pronom hi a tots els temps: Hi havia molts conills. Hi haurà un escampall d'ossos. Hi hauria moltes coses a dir. Que hi hagi salut! Havent-hi aquesta raó, rail Podia haver-hi (o hi podia haver un dal-tabaix.

Petsen, en l'exemple de què hem partit, la presència del pronom hi dins el conjunt hi ha, pot haver fet creure que valia per a totes dues formes verbals. Si de cas, aquest raonament és erroni. Es pot dir que el verb a què s'hi recorre és haver-hi i, per tant, el pronom ha d'acompanyar cada forma verbal: havent-hi com hi ha... o com hi havia o hi va haver.